

2. cvičení – Taylorův polynom 2

<https://www2.karlin.mff.cuni.cz/~kuncova/vyuka.php>, kuncova@karlin.mff.cuni.cz

Teorie

Definice 1. Necht f je funkce, $a \in \mathbb{R}$ a existuje $f^{(n)}(a) \in \mathbb{R}$. Pak polynom

$$T_n^{f,a}(x) := f(a) + f'(a)(x-a) + \cdots + \frac{1}{n!}f^{(n)}(a)(x-a)^n, \quad x \in \mathbb{R},$$

nazveme *Taylorovým polynomem řádu n funkce f v bodě a* .

Věta 2 (Lagrangeův tvar zbytku). Necht f je reálná funkce, $a < x$. Necht f má v každém bodě intervalu $[a, x]$ vlastní $(n+1)$ -derivaci. Pak existuje $c \in (a, x)$ tak, že

$$f(x) - T_n^{f,a}(x) = \frac{1}{(n+1)!}f^{(n+1)}(c)(x-a)^{n+1}.$$

Poznámka 3. 1. Výraz $R_n^{f,a}(x) := f(x) - T_n^{f,a}(x)$ nazýváme *zbytkem po Taylorově polynomu řádu n* .

Příklady

1. Pomoci Taylorova polynomu 1. stupně určete přibližné hodnoty následujících výrazů (a porovnejte s kalkulačkou)

(a) $\sqrt[3]{e}$	(c) $(1,04)^4$	(e) $\arctan 1,1$
(b) $\arcsin 0,2$	(d) $\ln(1,02)$	(f) $\sin(-0,22)$

Následující příklady máme odsud: Sbíрка z mat. analýzy Zemánek Hasil:

https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/js12/m_analyza/web/index.html

- Vypočtete přibližnou hodnotu čísla e s chybou menší než 0,001.
- Pro jaké hodnoty platí přibližný vztah $\cos x = 1 - \frac{x^2}{2}$ s přesností 0,0001?
- Určete maximální chybu, které se dopustíme, nahradíme-li na intervalu $(0,9; 1,1)$ funkci $\arctan x$ Taylorovým polynomem stupně 2 v bodě $x_0 = 1$.